

ת"פ 1816/01/15 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נגד ראיד דוקאן

בית משפט השלום בכפר-סבא

ת"פ 1816-01-15 מדינת ישראל נ' דוקאן
לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין:

מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד אבישי רובינשטיין

נגד

ראיד דוקאן

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד ליהי גוטמן

הכרעת דין

האם איום הנאשם על איש שרות הבטחון הכללי (שב"כ) מחוץ לתחנת משטרת קדמה - כגירסת המאשימה - או שמא מדובר בתיק שהוא פרי תלונת שווא שהוגשה כנגדו לאחר שסירב לשתף פעולה עם השב"כ - כגירסת ההגנה? זו השאלה העומדת להכרעה בתיק זה.

כתב האישום והמענה לו

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של **איומים** בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. על פי העובדות, ביום 31.12.14, עובר לשעה 16:00 או בסמוך לכך, הגיע יוני (להלן - **המתלונן**), רכז שב"כ בטיבה, לביתו של הנאשם בטיבה. לאחר שהתברר כי הנאשם לא בביתו, השאיר לו המתלונן הודעה לסור לתחנת קדמה (להלן - **התחנה**). בשעה 16:00 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לתחנה, פגש במתלונן בכניסה לתחנה ושאל אותו האם ביקר היום בביתו. המתלונן השיב בחיוב ובתגובה אמר לו הנאשם שלא יעז להגיע לביתו ללא צו שופט. בהמשך, הזהיר

עמוד 1

המתלונן את הנאשם לבל יאיים עליו. בתגובה השיב הנאשם כי לא מפחד מכלום ואפילו מעוניין להיכלא עם אחיו ("השפוט בשל עבירות ביטחוניות"). בהמשך, לקח המתלונן את תעודת הזהות של הנאשם וביקש ממנו כי ימתין מחוץ לתחנה. לאחר מספר דקות, ניגש המתלונן אל הנאשם. אז, פנה אליו הנאשם ואמר לו שאם הוא גבר שיבוא איתו אל מחוץ לתחנה ויראה לו. בתגובה שאל המתלונן את הנאשם מה יראה לו והנאשם אמר למתלונן שישאיר את אקדחו בתחנה, הוא יהרוג אותו ויחתוך את גרונו וכי אינו פוחד אפילו להיכנס למאסר עולם.

2. במענה לכתב האישום, כפר הנאשם בעבירה המיוחסת לו. הנאשם אישר את הגעתו לתחנה לפי הודעת המתלונן. עוד אישר כי אמר למתלונן שלא יגיע לביתו ללא צו שופט. לדבריו, לא הזהיר את המתלונן ולא איים עליו. המתלונן לקח את תעודת הזהות של הנאשם, ביקש ממנו להמתין מחוץ לתחנה ולאחר מכן החזיר לו אותה. הנאשם לא פנה למתלונן לאחר מכן.

נוכח כפירת הנאשם נשמעו הראיות בתיק.

3. מטעם התביעה העידו העדים הבאים - "יוני" (המתלונן), אשר ערך מזכר ת/2; סנ"צ רן בטאט (קצין אח"מ בתחנת קדמה), אשר ערך מזכר נ/2; "שאל" (חוקר שב"כ), אשר תחקר את הנאשם לאחר שנעצר וערך זכ"ד ת/1; החוקר אביב ענבי, אשר גבה הודעת הנאשם ת/3; והשוטר רחמים חסן, אשר ביצע מעצרו של הנאשם וכתב דו"ח פעולה ודו"ח מעצר (ת/4; ת/5).

מטעם ההגנה העיד הנאשם. כמו כן, הוגש, בין היתר, פרוטוקול הדיון מהליך המעצר עד תום ההליכים, מיום 1.1.15 (נ/1).

תמצית ראיות התביעה

4. "יוני", המתלונן העיד כי מזה 9 שנים הוא בתפקיד רכז שב"כ. לפני כן, שימש כמ"פ בצה"ל. בתפקידו האחרון כרכז שימש כאחראי על העיר טייבה ושטחים נוספים באזור. במסגרת אחריותו כרכז שב"כ הוא עורך סיורים בעיר טייבה. לגבי האירוע עצמו, סיפר המתלונן, כי "באותו יום, המדובר, לא זוכר תאריך מדויק, ערכתי סיור בטייבה, בין היתר בסמוך לביתו של רעד דוקאן, חלק מתפקידי להכיר מקומות מרכזיים בעיר, אנשים שמעניינים אותנו, מבלי להיכנס לדברים, במקרה הזה מדובר על אדם שאח שלו כלוא בטחוני על מעורבות וסיוע לפיגוע בנתניה, ובן דודו מגורש מעסקת שליט לעזה, וזו דמות מעניינת אותי, ולכן היה חשוב לי לבוא ולהכיר איפה גר וסביבת מגוריו. ערכתי סיור בקרבת ביתו, וחזרתי לתחנת המשטרה בקדמה שם יש לי משרד" (עמ' 17). המתלונן סיפר כי בעודו יושב במשרד, נאמר לו שהנאשם הגיע לתחנה ורוצה לפגוש בו. לדבריו, "יצאתי החוצה לרחבת היומן וראיתי את רעד ואמר לי שמעתי שהיית ליד הבית שלי, אמרתי לו כן, הייתי שם, ובאתי לראות בדיוק היכן אתה גר, והוא השיב לי, אל תגיע לאזור הבית שלי, אל תגיע לשם בכלל, אם אתה רוצה לדבר איתי, תביא לי צו מבית המשפט ותביא אותי לתחנה, השבתי לו שירגע ושאני יכול להסתובב בכל מקום ובכל זמן, ואם הוא רוצה להיעצר בדומה לאחיו שימשיך להתנהג ככה. אמרתי לו שימתין בתחנה, נכנסתי למשרד, אחרי כמה דקות יצאתי שוב החוצה לקבל אדם נוסף שהגיע אלי, רעד היה שם ואמר לי בוא רגע תדבר איתי, ניגשתי אליו, הוא אמר לי בוא נצא מהתחנה החוצה ואני כבר אראה לך, שאלתי אותו מה תראה לי, הוא אמר תשאיר את האקדח שלך בתוך המשרד, תצא איתי החוצה, אני אדאג להרוג אותך ולחתוך אותך... את צווארי... אמרתי לו אתה מאיים עלי, אמר לי אני מאיים עליך ולא מפחד להיכנס למאסר עולם. באותו רגע אמרתי בסדר, נכנסתי לתחנה, ודיווחתי לזה לקצין החקירות, רן בטט שמו, זה היה באותו הרגע, קצין החקירות יצא עיכב את רעד הכניס אותו לחדר המעוכבים בתחנה, דיבר איתו חלק מהזמן בנוכחותי, רעד התנהל דין ודברים ובסופו של דבר רעד הלך הביתה, הוא עוכב לאותו זמן ואחר כך בטט אמר לו שהוא יכול ללכת" (עמ' 17). המתלונן

לא ידע לומר אם מולאו דו"חות בדבר העיכוב או אם הנאשם שוחרר בערובה (עמ' 17). המתלון הדגיש כי מבחינתו מדובר ב"אירוע חריג" והוא לא הכיר, כאיש שרות, את הנהלים להגשת תלונה רשמית במקרים מעין אלה. לאחר שהתייעץ עם מנהליו בשב"כ הוחלט, בשעות הערב, על הגשת תלונה - "הגשתי תלונה והמשטרה החליטה לעצור את רעד. האירוע בתחנה היה סביב השעה 16.00" (עמ' 17). לדבריו, הממונים עליו הסבירו לו כיצד להגיש תלונה "בשל הרגישות". המתלון הדגיש כי מאחר וזו הפעם הראשונה שעמד לפני הגשת תלונה כאיש שירות, כאשר עולות שאלות של כיצד להזדהות וכדומה, היה עליו לבדוק מהם הנהלים ועל כן נדרשו מספר שעות (עמ' 18). משנשאל כיצד הנאשם ידע להגיע לתחנה, השיב: **"לא יודע להגיד, הייתי בצהריים בקרבת ביתו, אני מניח שאותו בן אדם שפגשתי בסמוך לביתו, הוא זה שככה הדברים הגיעו לרעד, אני מדבר עם אנשים במסגרת עבודתי, במסגרת הסיורים, באותו אירוע ספציפי דיברתי עם אחד השכנים לגבי מיקום ביתו של רעד, ואני מניח שהוא זה שאמר לו וכך הגיע למשטרה"** (עמ' 18). משנשאל האם ניסה לגייס את הנאשם, השיב: **"מי שאני רוצה לגייסו מבין שאני רוצה לגייסו, אני לא רציתי לגייסו"** (עמ' 18). המתלון נשאל לגבי פגישה קודמת עם הנאשם, בחודש אפריל באותה שנה, והסביר: **"הפגישה היתה בחודש אפריל בתחנת קדמה במסגרת עבודתי כרכז אני נפגש עם אנשים בעייתיים מהשטח, במטרה להעביר להם מסר בנוגע לדרך פעולתם וזאת היתה הפגישה באפריל, פגישה מאוד טעונה מצידו של רעד שגם בפגישה זו שנכח מאבטח מטעמנו, רעד התנגד בצורה תוקפנית"** (עמ' 18).

5. **בחקירה הנגדית**, אישר המתלון כי היתה לו היכרות קודמת עם הנאשם ומשפחתו, היות ואחיו כלוא בגין ביצוע עבירות טרור ומעורבות בפיוע בנתניה ובן דודו מגורש לעזה "ודברים נוספים שאני לא יכול לפרט" (עמ' 19). המתלון סיפר כי מעבר למפגש עם הנאשם בחודש אפריל לא היו מפגשים נוספים. לגבי המפגש מחודש אפריל לא ננקט הליך פלילי כנגד הנאשם והוא לא עוכב או נעצר בתום המפגש (עמ' 20). המתלון נשאל מדוע הגיע לבית הנאשם, 8 חודשים לאחר המפגש ביניהם באפריל, השיב: **"בלי להיכנס לסיבות שהביאו אותי, היכרות לאו דווקא איפה האדם גר, באותה תקופה שערכתי סיור בטייבה היתה סיבה ספציפית מדוע חיפשתי והתעניינתי במקום מגוריו, לפני כן, מקום מגוריו לא היה רלוונטי. ידעתי איפה הוא גר באופן כללי לא במדויק מקום ספציפי"** (עמ' 20). המתלון טען שאינו יכול להשיב על השאלה אם הגיע לבית הנאשם בשל חשד לביצוע עבירות וב"כ הנאשם לא ביקשה לחייב אותו להשיב על שאלה זו (עמ' 20) (בתיק תעודת חסיון). כמו כן, סיפר המתלון כי בתקופה שבין המפגש עם הנאשם באפריל ועד ליום האירוע קרו מספר דברים שאינו יכול לפרט, עניינים הקשורים בהחלט לנאשם (עמ' 20-21) וכי בוצעו בעניינו של הנאשם גם "דברים אחרים" שאינו יכול לפרט (עמ' 21). המתלון הכחיש שהשאייר לנאשם הודעה להגיע לתחנת המשטרה. **משהופנה לסעיף 1 לכתב האישום שם נרשם כי המתלון הזמין את הנאשם לתחנה, השיב כי אינו יודע להסביר מדוע נרשם כך ושלא השאיר לו הודעה, כפי שגם עולה מהודעותיו במשטרה ומחקירתו הראשית** (עמ' 21). הודעות המתלון במשטרה לא הוגשו על ידי ההגנה לצורך הצבעה על סתירות ועל כן, ההנחה היא שלא קיימות כאלה [וראה להלן בקשת התובע לתקן את כתב האישום בשלב הסיכומים, בעמ' 73, ש' 13]. לדברי המתלון כשהגיע ליד ביתו של הנאשם שאל את השכן היכן גרה משפחת דוקאן והיות והשיחה התנהלה בערבית שאל השכן "מי אנחנו שב"כ" והמתלון השיב לו בחיוב. השכן הצביע על ביתו של הנאשם ובכך הסתיימה האינטראקציה עימו (עמ' 21). משנשאל האם ידע שהנאשם לא יהיה בביתו, השיב בשלילה וכי **כלל לא רצה להיפגש עמו**, אלא לדעת היכן הוא גר - "אני לא ידעתי בדיוק איפה הוא גר, ידעתי על הסביבה בה גר, היה לי חשוב לדעת איפה הבית" (עמ' 22). ובהמשך - **"כחלק מאותו אירוע שאני לא יכול לפרט עליו, לא היה צורך לתחקר"** (עמ' 22).

6. לגבי הארוע מושא כתב האישום - השיב המתלון שהשיחה בינו לבין הנאשם נערכה ברחבת היומן של תחנת טייבה, מקום שבו יש עוברים ושבים, אזרחים ושוטרים, אך **בקרבנו ובקרבת הנאשם לא היו אנשים**. הוא לא ניסה לאתר עדים שיתכן ושמעו, שכן מדובר ברחבה עם ספסלי ישיבה והיומנאי לא יכול לשמוע (עמ' 23). לאחר האירוע פנה המתלון לקמב"ל (שי) ולרמח"ם (רן בטאט). את הנאשם תשאלו שניהם, אך בעיקר רן בטאט. התשאל נערך בחדר

המעוכבים - "בהתחלה שאלו מי הוא שיספר על עצמו, הוא התנהג בחוצפה גם אליהם ולא ענה על השאלות שלהם, שאלו לגבי האיומים ואמר שלא איים, שאלו אותו על נושאים אחרים, לא זוכר מה כללה השיחה של כמה דקות. ואז שחררו אותו. נושא אחד שאני זוכר, עיכובו על ידי חיילי צה"ל באזור שכם מספר שבועות או ימים קודם על כן. הם שאלו אותו, וידעו זאת ממני" (עמ' 24). המתלון השיב כי משך 9 שנותיו בשרות מעולם לא הזדמן לו לעכב או לעצור אדם. כמו כן, מעולם לא גבה הודעה מחשוד, אלא ביצע תשאולים שלא נהוג להקליטם (עמ' 29).

המתלון סיפר שבזמן שהנאשם המתין לו בתחנה, הוא יצא לקבל פניו של אדם תושב טייבה המסייע לו ושהגיע אליו לפגישה באותו היום. המתלון לא סיפר על כך בהודעתו במשטרה כיוון שלא ראה בכך רלוונטיות לנושא התלונה (עמ' 31). המתלון אישר שבפועל לא הגיע לאותו אדם מטייבה שכן בשלב זה, ולאחר שיצא מהתחנה, איים עליו הנאשם ואז שב ודיווח על כך לבטאט (עמ' 32). המתלון הופנה לכך שהנאשם בסך הכל דרש ממנו לא להגיע לביתו ללא צו שופט ואילו המתלון נקט כנגדו בדרך של איומים והפחדה. על כך השיב המתלון:

"ת. הוא יודע מה הוא עשה, אני לא יכול לפרט בגלל נושא החיסיון, בגלל זה השתמשתי במילים האלה. הכוונה הייתה להעביר לו מסר בדבר מעשיו.

ש. ואיך אתה מעביר לו מסר? בזה שאתה מאיים עליו שהוא יעצר כמו אח שלו?

ת. היה במשפט רמזים שאני העברתי לו שאם הוא ימשיך במעשים שלו הוא יעצר כמו אחיו, בגלל החיסיון אני לא יכול לפרט מה בדיוק הכוונה" (עמ' 32).

המתלון סיפר כי אמר לנאשם להמתין לו ברחבת התחנה, והתכוון לצאת אליו מאוחר יותר "לברר איתו את הסיטואציה", בלויית מאבטח, זאת כתלות ברמת האיום. במקרה הנוכחי, נוכח הרקע המשפחתי של הנאשם יש צורך במאבטח בפגישות עימו (עמ' 33). המתלון נשאל מדוע - נוכח האיום שהפנה כלפיו הנאשם - לא נקט בפעולה מיידית והעדיף לומר לו "בסדר" ולהיכנס חזרה לתחנה במקום לעכב או לעצור את הנאשם והשיב שהתכוון - "בסדר, איימת עליי, נכנסתי לתחנה כדי להעביר את מה שהוא אמר למנהלים שלי ולראות מה ההחלטה. אני מזכיר עוד הפעם, שזו סיטואציה ראשונה בכל שנותי שמישהו מאיים עליי בצורה כזו" (עמ' 35). המתלון העיד כי נטל את תעודת הזהות של הנאשם כדי שהוא לא יילך. לאחר שנערך לנאשם תשאול בתחנה בנוכחות רן בטאט, הוסבר למתלון כי במידה ומעוניין להמשיך את ההליך, עליו להגיש תלונה כנגד הנאשם: "באותו רגע לא ידעתי מה הנהלים להגשת תלונה ולכן אמרתי שבשלב זה אני לא יכול להגיש עד שאני לא אתייעץ עם מנהלי והיועמ"ש" (עמ' 35). "נאמר לי שעד שאני לא אקבל תשובה מוסמכת בשלב זה לא להגיש תלונה" (עמ' 37). הוטח במתלון כי הסיבה היחידה להגשת התלונה היא על מנת לגרום לנאשם לשתף פעולה עם השב"כ. על כך השיב המתלון: "אני חושב ומשוכנע שהדברים שאמרת עכשיו משוללים מכל יסוד ממספר טענות. דבר ראשון באמת התקיימה התייעצות כיצד ואיך להגיש תלונה, אני 9 שנים בשירות, מעולם לא הגשתי תלונה, לא זכור לי שחבריי מאותו מקצוע היו בסיטואציה דומה ולכן התקיימה התייעצות. יש עוד כמה סיבות, שנית אם טענתך הייתה נכונה היינו יכולים בהחלט לחכות ליום למחרת או מספר ימים לאחר מכן להגיש תלונה ב-1:00 בלילה, אני באתי מהבית וגורמים נוספים הגיעו מהבית, לא מסתדר עם הטענה" (עמ' 37). לדבריו, לאחר שאמר לבטאט כי אין בכוונתו להגיש תלונה כנגד הנאשם עד לאחר ההתייעצות, שוחרר הנאשם (עמ' 38). לאחר ששוחרר הנאשם מהתחנה בשעה 18:15 התקיימה התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים בשב"כ, הוחלט על הגשת תלונה רשמית ובשעה 01:00 נגבתה התלונה מהמתלון (עמ' 39). המתלון הופנה לדברי התובעת בדיון בענין מעצרו של הנאשם למחרת היום, שם אמרה כי "יוני"

עשה כמה שיחות ואמר שהוא לא מעוניין להתלונן. זה עלה לדרגים גבוהים ואמרו לו שאין דבר כזה לא להגיש תלונה כי הוא איש חוק" (נ/1, עמ' 1, ש' 23). המתלונן השיב כי בשלב זה לא היה מעוניין להתלונן עד שלא יקבל הנחיה מהמנהלים שלו איך ומתי להגיש תלונה. זה גם מה שאמר לבטאט (עמ' 39).

7. המתלונן הכחיש כי מדובר ברדיפה של השב"כ אחר הנאשם או בשיטתיות, הטרדה או הפחדה כלפיו. הוא אישר שנפגש בעבר עם אחיו הקטן בסניף "ארומה" שם הוא עובד. הוא אף נפגש בעבר עם אימו של הנאשם **לאחר שנודע שהעבירה כספים לבן דודו של הנאשם המגורש לעזה**. היא אף תושאלה על כך (עמ' 40).

8. **סנ"צ רן בטאט**, קצין חקירות ומודיעין בתחנת קדמה, העיד כי הוא מכיר את המתלונן מזה כשנתיים וחצי (עמ' 33-34). לגבי יום האירוע סיפר העד - **"פנה אלי יוני...וטען שהנאשם איים עליו, הוא אמר לי שהנאשם אמר שאם הוא גבר שיריד את האקדח, שיצא החוצה הוא יהרוג אותו ויחתוך אותו, משהו במלל הזה. החשוד היה שם בתחנה, אני ויוני ניגשנו אליו, עשינו תחקור קצר לגבי האם הוא אמר את הדברים, יוני שאל אותו ואני שאלתי אותו הוא הכחיש את מה שהוא אמר, הוא הכחיש את האיום למעשה, ובסוף התחקור שאלתי את יוני מה הוא רוצה לעשות, אני מניח שהוא התייעץ עם הממונים ואמר שמבחינתו לא רוצה להגיש תלונה, באותו רגע הוא לא הגיש תלונה ולמעשה החשוד שוחרר, אני חושב שזה היה סמוך לשעה 18:00. בשעות הלילה סמוך ל-23:00 יוני התקשר אליי ואמר לי שהוא כן הונחה להגיש תלונה, על הסיפור של האיום, הורתי לו שיגיע ימסור בעדות מסודרת את כל מה שקרה והיה, והורתי גם להביא את החשוד לחקירה"** (עמ' 44). מזכ"ד מיום 1.1.15 שערך העד (נ/2) עולה כי סמוך לשעה 18:00 ניגש אליו המתלונן וטען שהגיע לבית הנאשם **"לצורך מסירת הזמנה לבחור"**. הנאשם לא היה בביתו ולכן המתלונן חזר לתחנה. המתלונן סיפר לעד כי בשלב מסוים הגיע הנאשם לתחנה ובמהלך שיחה שהתקיימה ביניהם איים עליו ואמר לו **"שאלו גבר שיצא עכשיו מחוץ לתחנה ללא האקדח והוא יהרוג אותו ויחתוך לו את הגרון"**. המתלונן שוחח עם הנאשם על המקרה בנוכחות העד והנאשם הכחיש. המתלונן מסר כי קיבל הנחיה שלא להגיש תלונה וכי אין צורך בחקירת החשוד. לאור זאת, שוחרר החשוד בשעה 18:15. מאוחר יותר, סמוך לשעה 23:30 התקשר המתלונן ואמר כי קיבל הנחיה להגיש תלונה בגין האיום. המתלונן הגיע לתחנה לצורך גביית הודעה והעד נתן הוראה לעכב את הנאשם לצורך חקירה.

9. **בחקירתו הנגדית** השיב העד כי לא מולא דו"ח עיכוב על ידו בנוגע לתשאול שנערך לנאשם בתחנה שכן הנאשם לא עוכב מעל 20 דקות, אלא התשאול ארך מספר דקות בחדר הסיור ולא בחדר חקירות (עמ' 45). לדברי העד, התשאול נערך על ידו ועל ידי המתלונן, כשהמתלונן מדבר עם הנאשם בשפה הערבית, מטיח בו את דברי האיום שהפנה כלפיו והעד גם הוא שאל מספר שאלות. העד מסר שהנאשם לא הוזהר במהלך התשאול שכן לא מדובר ב"סיטואציה קלאסית", אלא המתלונן הוא גורם שאינו משטרתי אשר העלה ענין הטעון בדיקה ושהעד החליט לברר באותו הרגע (עמ' 46). כמו כן, ציין העד כי אינו זוכר שהנאשם התנהג בצורה לא הולמת אך **"יכול להיות שהוא דיבר בקול רם... גם אם הוא דיבר בחוצפה או בצורה מתלהמת, זה משהו שהוא תדיר לצערי"** (עמ' 49, ש' 25; ש' 33). העד נשאל מדוע הנאשם לא הוכנס לחקירה "רשמית" לאחר שנודע לעד דבר ביצוע העבירה, אף ללא קשר לשאלה אם הוגשה תלונה על ידי המתלונן, והשיב שהיות ומעורב במקרה גוף שהוא לא משטרתי, בעל נהלים והנחיות משלו, לא בוצעה חקירה לנאשם, אלא לאחר שהוחלט על הגשת תלונה רשמית (עמ' 46). העד נשאל מדוע לאחר שהוחלט להגיש תלונה כנגד הנאשם נתן הוראה לעכבו במהלך הלילה ולא המתין לבוקר שלמחרת. לדבריו, כשמדובר באיום על איש מרות קיימת חשיבות לבצע מעצר במהירות. ההוראה ניתנה על ידו בשעה 23:30 בלילה והוא לא יודע

מתי בוצעה (עמ' 48). העד השיב שלא ראה לנכון לבדוק אם נכחו אנשים באירוע, שכן מנסיונו אין שיתוף פעולה מצד האוכלוסיה המקומית לגבי מתן עדות בענייני עבירות, לא כל שכן כאשר מדובר באינטראקציה בין איש מרות למקומי (עמ' 50). עוד הוסיף העד כי אין מצלמות אבטחה המופנות למקום בו התרחש האירוע (עמ' 51).

10. **חוקר השב"כ "שאול"** העיד כי הוא משמש כחוקר מזה 8 שנים ושולט בשפה הערבית ברמה של דיבור, קריאה וכתובה (עמ' 9). זכ"ד אודות חקירה שערך לנאשם ביום 1.1.15 שעה 03:30 הוגש בהסכמה (ת/1).

מהזכ"ד עולה כי הנאשם סיפר שהוא בן 22 ועובד בצוות האחזקה של בורגר ראנץ'. נאמר לנאשם כי הוא לא חייב לומר דבר העלול להפלילו אך אי אמירת אמת עלולה לחזק הראיות נגדו והנאשם אישר שהבין תוכן האזהרה. נאמר לנאשם שהחוקר הוא חוקר שב"כ והוא השיב כי הוא לא מתקרב לתחום הביטחוני. נאמר לנאשם כי הוא נחקר בגין "הארוע שארע אמש בינו לבין יוני רכז השב"כ", והנאשם השיב שלא קרה ביניהם כלום והוא אף רוצה לומר זאת גם בפניו של יוני. הנאשם סיפר ששמע מאמו שיוני שאל את אחד השכנים היכן מתגורר הנאשם. אמו סברה שהוא הסתבך והנאשם שידע שלא עשה דבר הגיע לתחנת המשטרה כדי לברר אם הוא חשוד בדבר מה ואם כן, להסביר את הדברים. הנאשם סיפר שנפגש עם יוני וניסה להבין מדוע חיפש אותו. משנשאל על מה דיבר עם יוני, השיב כי הוא לא דיבר על דבר וכי יוני בודה דברים מלבו על מנת לסבך אותו ולהפעיל עליו לחץ כדי שיעבוד עם השב"כ, אך הנאשם לא מוכן. הנאשם אמר שלא יודע בדבר שלא עשה ומכאן מעונין לשתוק בחקירה. הנאשם טען שאם בידי החוקר ראיות לביצוע עבירה הוא מוכן להישפט על כך, אך אם אין ראיות על החוקר להפסיק להציק לו. הנאשם שב והכחיש כי איים על יוני. בהמשך, ביקש הנאשם להפסיק את החקירה בענין האיומים ומשהחוקר אמר לו שהוא לא מחליט על מה להיחקר, החל לקלל את החוקר. החוקר הטיח בו כי הוא מעליב עובד ציבור והנאשם הכחיש שקילל. בהמשך, קילל הנאשם את השב"כ והמשטרה ואמר "חבל שהיטלר לא לקח את כולנו ואם הוא היה חי בתקופת היטלר הוא היה עוזר לו".

11. **בחקירה הנגדית** נשאל העד מדוע הנאשם נחקר על ידי חוקר שב"כ כשהעבירה המיוחסת לו היא עבירת איומים, שהיא עבירה פלילית "רגילה" ולא עבירה ביטחונית. העד השיב כי קיימת "נגיעה ביטחונית" באירוע, שכן העבירה בוצעה על ידי אדם שאחיו מעורב בפעילות טרור בגינה הוא כלוא. כן הסביר כי האיום הופנה כלפי איש שב"כ (עמ' 10). העד הסביר שלא היה מודע למסגרת הזמנים בין ביצוע העבירה, לכאורה, על ידי הנאשם לבין מעצרו והבאתו לחקירה. הוא אף לא ידע מדוע הנאשם לא נעצר בסמוך לאחר ביצוע העבירה ואיזו פרוצדורה ננקטה עד למעצרו המאוחר, אם כי ידע שהנאשם שוחרר, הוחלט להגיש תלונה, והוא נעצר לאחר מכן והובא לחקירה (עמ' 10).

העד סיפר כי חקירת הנאשם נערכה בשפה הערבית, ארכה כשעה וחצי ולא תועדה. את דברי הנאשם העלה על הכתב בסוף החקירה, מזכרונ. הוא הדגיש כי מטרת החקירה היתה סיכולית, נוכח "סיכון עתידי לשלומם של איש שב"כ" (עמ' 11, ש' 12). העד לא ידע להסביר מדוע לא העמיד את הנאשם על זכותו להיוועץ עם עורך דין למרות שבדרך כלל נוהגים לעשות כן (עמ' 11, ש' 27; עמ' 13, ש' 3), אך הדגיש כי הנאשם ידע על זכותו שלא להפליל עצמו, הכחיש את המיוחס לו במהלך החקירה ולא הודה (עמ' 14, ש' 30). כחומר רקע לחקירת הנאשם קרא העד את הודעתו של המתלונן, שם מסר כי אחיו של הנאשם כלוא בכלא בנסיבות ביטחוניות (עמ' 13, ש' 15). העד סיפר כי לא ידע שהמתלונן נפגש עם הנאשם קודם לאירוע נשוא התלונה. העד גם לא ידע מטרת הגעת המתלונן לבית הנאשם קודם לאירוע ושהשאייר לו הודעה להגיע לתחנת המשטרה (עמ' 14). העד נשאל מדוע לא ראה לפרט בזכ"ד ת/1 את הקללות שהטיח בו הנאשם והשיב "נאמר באופן כללי שהוא קילל, מה בדיוק אמר, לא נוהג לכתוב הדברים האלה" (עמ' 15, ש' 15).

12. **החוקר אביב ענבי** העיד כי גבה את הודעת הנאשם מיום 1.5.15 שעה 05:16 (ת/3) עת שימש חוקר תורן בתחנה. העד לא זכר נסיבות מעצרו המאוחר של הנאשם ואיזה חומר רקע עמד לפניו עובר לחקירתו (עמ' 53). העד תיעד בהודעה הקראת זכויותיו של הנאשם, לרבות זכות היועצות בעורך-דין. לדבריו, הנאשם לא עמד על זכותו להיוועץ בעורך-דין ולכן המשיך בחקירה (עמ' 53, ש' 28).

בהודעה (ת/3) טען הנאשם שהמתלון שקרן, שאינו יכול לאיים על השב"כ ושהוא איש חוק שהגיע לארץ בשביל לעבוד ולחיות כמו בן אדם. לדבריו, ביום האירוע היה בעבודה והתקשרו אליו מהבית ואמרו לו ש"אנשים ככה גדולים עם שרירים" **חיפשו אותו בביתו**. הם טענו שהם מהצפון, מהמרכז ולאחר מכן אמרו שהם מהשב"כ. **הנאשם החליט לנסוע לתחנת טייבה** "כדי לברר מה רוצים ממני". הוא נכנס לתחנת המשטרה ואמר בקבלה "השב"כ מחפש אותי". הנאשם מסר את תעודת הזהות שלו ואז יצא אליו המתלון. הנאשם שאל אם הוא חיפש אותו והמתלון השיב "כן באתי לבקר אותך ולשתות אצלך כוס קפה". הנאשם אמר לו "לא צריך, הנה באתי עד אליך, ואני באתי בגלל שאני יודע שאני נקי ואם הייתי יודע שיש משהו הייתי בורח, ויוני שאל אותי כמה שאלות וביקש ממני לעבוד איתי ולא רציתי ויוני הלך איתי פרנציפ והוא רוצה להכניס אותי לכלא לא משנה באיזה צורה **ובסוף יוני אמר שאני איימתי עליו ואני לא איימתי**". הנאשם טען שאמר ליוני שאם הוא צריך אותו שיביא לו צו שופט והכחיש כי איים עליו. הנאשם נשאל מי שמע את השיחה בינו לבין המתלון והשיב **"לא יודע. היו לידנו אנשים שחיו אבל אני לא יודע מי אלה, ואני לא יודע אם שמעו"**. משנשאל הנאשם כיצד זה יתכן שהמתלון הציע לו לעבוד עם השב"כ, כשמדובר בעבודה סודית ומסווגת, וזאת בחצר תחנת המשטרה ובנוכחות אחרים, השיב הנאשם - **"לא. אתמול יוני לא דיבר איתי על עבודה, בפגישה שנפגשתי איתו לפני כחצי שנה בתחנת טייבה יוני הכניס אותי למשרד בתוך התחנה והוא הציע לי לעבוד איתו ואני לא הסכמתי"**. הוטח בנאשם כי היות וכעס על המתלון שהגיע לביתו וחיפש אותו, באופן שעלול לעורר חשדם של שכניו שהוא "משתף פעולה", הוא איים עליו. הנאשם הכחיש וטען כי איש לא יכול לאיים על השב"כ. הנאשם הוסיף וטען כי אם אכן איים על המתלון, כטענתו, סביר שהיה נעצר באופן מיידי ולא היה משוחרר לביתו באותו מעמד.

13. **השוטר רחמים חסן**, מי שעצר את הנאשם בביתו ביום 1.1.15 בשעה 02:42 (דו"ח הפעולה ת/4; דו"ח המעצר ת/5), כתב בדו"ח הפעולה שערך שהוא נתבקש להגיע לבית הנאשם בכדי לעוצרו כחשוד באיומים. הנאשם פתח את הדלת והעד הודיע לו על מעצרו וביקש ממנו להושיט ידיו לצורך איזוקו. הנאשם התנגד והחל לצעוק "למה אתם באים עכשיו תצאו מהבית שלי, מה יוני שלח אתכם אליי". הנאשם נאזק תוך שהוא ובני משפחתו מקללים את השוטרים. בתחנת המשטרה סירב הנאשם לחתום על דו"ח המעצר ואמר שיתלון על כך שהוכה.

בעדותו, סיפר העד שאינו זוכר מי הגורם הספציפי ששלח אותו לבצע את המעצר. הוא לא ידע שהנאשם שוחרר בתחנת המשטרה מספר שעות לפני כן. העד לא אמר לנאשם את סיבת המעצר, חשד לאיומים, אך לא פירט בפניו את נסיבות ביצוע העבירה או כלפי מי היו האיומים - **"זה לא תפקידנו לפרט הכל. אנחנו לא מפרטים. הוא ידע כבר מה מטרת המעצר. הוא כנראה ציפה לזה... לפי מה שהוא אמר לי. הוא אמר לי: מה יוני שלח אתכם אליי?"** (עמ' 57, ש' 28). העד לא מכיר את "יוני" המתלון באופן אישי ואף לא דיבר איתו, אלא הוא מכיר אותו כמי שעובד בתחנה (עמ' 58, ש' 26).

גירסת הנאשם

14. הנאשם, כבן 24, עובד באמצעות חברת כוח אדם בבית חולים מאיר כאחראי משמרת נקיון במטבח (עמ' 61).

את המתלונן הכיר מספר חודשים לפני האירוע מושא כתב האישום. הוא הוזמן דרך עיריית טיבה לפגישה עם נציג שב"כ בתחנת קדמה. בפגישה נשאל הנאשם "כל מיני שאלות... אני לא זוכר בדיוק מה היה", אך המתלונן ביקש ממנו "לעבוד איתו, לעזור לו". הנאשם סירב (עמ' 62). לגבי יום האירוע - הנאשם סיפר שקיבל טלפון מאמו אשר מסרה לו שהשכן סיפר לה ש"מישהו" **מחפש אותו** (עמ' 62). לדברי הנאשם, האנשים שחיפשו אותו אמרו שהם חבר'ה מהצפון, לאחר מכן אמרו שהם מאזור המרכז ואחר כך אמרו לשכנים שהם מהשב"כ (עמ' 63). **הנאשם לא העיד כי הושארה לו הזמנה להגיע לתחנת קדמה או שנאמר לשכנים או לאמו שעליו להגיע לתחנת קדמה לפגישה עם השב"כ.** הנאשם סיפר שהתקשר למוקד 100 של המשטרה על מנת "**לברר, שאלתי אם יש מישהו שמברר עלי...**" אמרו לי אם אתה רוצה לברר תבוא לתחנת קדמה" (עמ' 63, ש' 12). משהגיע הנאשם לתחנה, פנה ליומנאי אשר טילפן לאחר ואמר לו להמתין ברחבה של התחנה בחוץ. לאחר מספר דקות הגיע המתלונן. הנאשם פנה אליו ואמר לו "**אתה מחפש אותי? צריך ממני משהו? באתי עד אליך, אם אתה מחפש אותי אני באתי עד אליך, אתה עושה לי בעיות בשכונה כשאתה בא אלי הביתה, אנשים חושבים שאני עובד עם השב"כ, הם לא מבינים, אם אתה צריך משהו ממני אני הגעתי עד אליך**" (עמ' 63). לדברי הנאשם, המתלונן אמר לו להמתין, נכנס לתחנה וחזר כעבור "שעה-שעה וחצי". המתלונן ביקש מהנאשם להיכנס איתו לחדר העצורים, והנאשם תיאר את שקרה בחדר, לגירסתו:

"... היו יחד איתו 2 שוטרים והתחיל לספר לשוטרים בחדר העצורים על אח שלי, על קרובי משפחה, הוא אמר שאח שלי בכלא וקיבל 15 שנים ודברים כאלה..."

ש. ומה קרה אחרי שהוא סיפר את זה לשוטרים?

ת. שחרר אותי בסוף יוני, החזיר לי את התז. ואמר לי תלך הביתה...17:00-18:00 אחה"צ" (עמ' 63, ש' 23). לאחר מכן, בשעה 03:00 הגיעו שוטרים לביתו ועצרו אותו. הנאשם הכחיש כי איים על המתלונן בחצר תחנת המשטרה, אך אישר דברי המתלונן לפיהם אמר לו שלא יגיע לביתו ללא צו של שופט (עמ' 64).

15. **בחקירה הנגדית**, טען הנאשם שהוא אינו זוכר על מה שוחחו הוא והמתלונן בפגישה הקודמת מחודש אפריל ("אני לא זוכר. עברו שנתיים מאז"). משהוטח בנאשם כי בחקירה הראשית סיפר שהמתלונן ניסה לגייסו, השיב "הוא ביקש ממני לעבוד איתו, נכון", אך "את המילים בדיוק אני לא זוכר" (עמ' 65). הנאשם לא טען כי הוא זומן לתחנה על ידי המתלונן ביום האירוע, והדגיש "**לפני זה הם שלחו לי הזמנה לחקירה דרך העיריה**", כשהכוונה לזימון לשיחה מחודש אפריל (עמ' 65, ש' 27; עמ' 66, ש' 26; עמ' 67, ש' 31). הוטח בנאשם כי הוזמן לפגישה בחודש אפריל על מנת להזהירו לבל יהא מעורב בפעילות עבריינית, אך הנאשם הכחיש זאת (עמ' 66). **הנאשם אישר שכאשר הגיע לתחנה ביום האירוע הוא כעס על המתלונן** (עמ' 66, ש' 17). בהמשך, טען הנאשם, לראשונה, שהמתלונן **אמר** לו שאם יסרב לעבוד איתו הוא יכניס אותו לכלא (עמ' 69, ש' 13). הנאשם הגדיל וסיפר ש"בכל פעם" שהוא נפגש עם המתלונן הוא מאיים עליו שיכניס אותו לכלא אם לא יעבוד איתו -

"ש.ב. הוא אמר לך שהוא יכניס אותך לכלא אם לא תעבוד איתו?"

ת. בטח.

ש.ב. מתי הוא אמר לך את זה?

ת. בכל פעם שאני נפגש איתו הוא אומר לי את זה.

ש.ב. כמה פעמים נפגשת איתו?

ת. באפריל ובחקירה של שאול. ראיתי אותו ביומן, הוא היה שם.

ש.ב. למה לא הזכרת את זה בחקירה הראשית? מדובר בפרט מאוד חשוב.

ת. זה לא נכנס לראש שלי ולא זכרתי.

ש.ב. סיפרת בחקירה הראשית שיוני הכניס אותך לחדר העצורים והיו שם עוד שני שוטרים ושמה הוא סיפר להם שאחריך בכלא 15 שנה, אבל לא סיפרת פה אם היה מצב שיוני אמר לשוטרים או לשוטר אחר שאתה איימת עליו לפני דקה בחוץ? היה מצב כזה?

ת. לא היה מצב כזה.

ש.ב. בחדר החקירות או העצורים יוני לא אמר בפני שוטרים אחרים הרגע רעד איים עלי בחוץ?

ת. לא זוכר בדיוק, אבל מה שאני זוכר הוא לא אמר" (עמ' 69, ש' 13 ואילך).

16. **בחקירה החוזרת**, סיפר הנאשם שהמתלון נפגש גם עם אחיו יוסף ללא הזמנה וביקש ממנהל העבודה שלו בסניף "ארומה" שיפטר את יוסף אם יסרב לעבוד עם השב"כ. ואכן, המנהל פיטר את יוסף מהעבודה. כך קרה גם במקום עבודה נוסף ממנו פוטר יוסף (עמ' 72).

טענות ב"כ הנאשם

17. ב"כ הנאשם ביקשה לזכותו מהטעמים הבאים:

א. אין להיעתר לבקשת התביעה לתקן את כתב האישום על דרך השמטת העובדה כי הנאשם זומן לתחנת המשטרה על ידי המתלון, בשלב כה מאוחר של הדיון, כשלתיקון השפעה משמעותית על קו ההגנה. כתב האישום נוסח על ידי המאשימה לאחר התייעצות עם נציגי השב"כ, כעולה מהצהרת התובעת בפרוטוקול דיון המעט"ה (נ/1).

ב. לא הובררה עד תום סיבת הגעת המתלון לבית הנאשם ביום האירוע. לא הובררה עד תום סיבת זימון הנאשם לתשאול שב"כ בחודש אפריל ואם יש תיעוד על כך, הרי שהוא חוסה תחת תעודת החסיון. המתלון סיפר שבפגישה האמורה עם הנאשם הוא התנהג בצורה תוקפנית ומכך נלמד כי המתלון (רכז מודיעין בשב"כ) ניסה לגייס את הנאשם (יעד פוטנציאלי), כגירסת הנאשם. הימנעותו של המתלון מלהתייחס לאותה פגישה בחודש אפריל מחזקת גירסת הנאשם.

ג. דבריו של המתלון לפיהם ניגש לבית הנאשם על מנת לוודא היכן מתגורר מעלים תמיהות, שכן מדובר

ברכז ותיק ובמשפחת הנאשם המוכרת לשב"כ מזה זמן רב. התנהלות המתלונן בתחנה עת הגיע הנאשם לשם מלמדת כי המתלונן ציפה לו. דבריו הראשונים של הנאשם למתלונן, שלא יגיע לביתו ללא צו שופט, מלמדים כי לא הגיע על מנת לאיים. תשובתו של המתלונן לנאשם ("אם הוא רוצה להיעצר כמו אחיו שימשיך להתנהג ככה") אינה מידתית ומהווה סוג של איום כלפיו וניצול לרעה של סמכות. כך גם כאשר הורה לו להמתין ו"יבש" אותו זמן רב (כשעתיים) מחוץ לתחנה. המתלונן יצא חזרה אל הנאשם רק משום שהגיע אדם אחר לפוגשו. היעדר תיעוד בדבר זהותו של אותו אדם פוגעת בהגנת הנאשם וממילא, היעדר תיעוד שכזה מחזק את הסברה שמדובר באדם ש"הומצא" על ידי המתלונן.

ד. אין זה סביר שהנאשם יאיים על המתלונן, רכז שב"כ, באמצע תחנת משטרה הומה אדם, בצהרי היום, בדברי איום בוטים כפי שהעיד המתלונן. העובדה שהמתלונן השיב לנאשם "בסדר" וחזר למשרדו לאחר האיום, לכאורה, מחזקת את המסקנה שלא היה איום. גם העובדה שלאחר הבירור שנערך עם המתלונן וסנ"צ בטאט שוחרר הנאשם לדרכו מלמדת שלא היה איום.

ה. שיחתו של המתלונן עם המחלקה המשפטית בשב"כ שבסופה הוחלט שלא להגיש תלונה אף היא מלמדת שלא היה כאן איום. לאחר מכן, מתקבלת החלטה על ידי השב"כ להפעיל מנוף לחץ על הנאשם ולעוצרו בחשד לאיומי, וזאת מסיבות טקטיות בלבד.

ו. יש ליתן אמון בגירסת הנאשם, בחור בן 24 שנים, נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא.

ז. בתיק מחדלי חקירה רבים - לא נרשמו זכ"דים אודות התשאול בתחנה; המתלונן שוחח עם הנאשם בערבית באופן שבטאט לא יכול היה להבין את הדברים; הנאשם לא הוזר על ידי בטאט; ב"עימות" שנעשה בין המתלונן לנאשם זוהמה החקירה; לא מולא דו"ח עיכוב על ידי בטאט; הנאשם לא הוזר בפתח תשאולו על ידי "שאל", החקירה לא תועדה ודברי הנאשם נרשמו מזכרוננו של החוקר לאחר זמן רב; לא נעשה נסיון לאתר מצלמות אבטחה או אנשים ששהו ליד המתלונן והנאשם ברגע האיום.

דין והכרעה

18. לאחר ששמעתי את העדים והתרשמתי מהם, אני קובע כי עדותו של המתלונן אמינה ומהימנה עליי ואני מעדיף אותה על פני גירסת הנאשם בה אינני נותן כל אמון. בנוסף, אני קובע כי לגירסת המתלונן נמצאו חיזוקים בחומר הראיות. על כן, הוכח לפניי, מעבר לספק סביר, כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום. הכל כפי שיפורט להלן.

19. קודם שאפרט טעמי להעדפת גירסת המתלונן - והחיזוקים לה - על פני גירסת הנאשם, אדרש לבקשתו (המאוחרת) של התובע לתקן את כתב האישום על דרך השמטת העובדה מכתב האישום, לפיה המתלונן השאיר לנאשם הזמנה להגיע לתחנת קדמה ביום הארוע. צודקת ב"כ הנאשם כי עיתי העלאת הבקשה לתיקון כתב האישום הוא מאוחר ביותר (בעת הסיכומים), לאחר שלאורך כל המשפט היו לתביעה הזדמנויות רבות לבקש התיקון. ואולם, המבחן אם להתיר תיקון כתב אישום הוא לעולם מבחן הפגיעה בהגנת הנאשם ומתן הזדמנות סבירה להתגונן. דהיינו, לצד מטרת העל שבשמיעת משפט שעניינה הגעה לחקר האמת, יש להקפיד לשמור על זכויותיו המהותיות והדיניות של הנאשם לבל תקופח הגנתו ולבל ייגרם לו עיוות דין. נוכח העיתוי המאוחר שבהעלאת הבקשה, הרי שנטיתי הראשונית

היתה שלא לאפשר תיקון כתב האישום כמבוקש. ואולם, כאמור, על בית המשפט לבחון האם וכיצד נפגעה הגנתו של הנאשם בעקבות שינוי החזית והאם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן (ראה והשווה סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, הגם ששם מדובר באפשרות להרשיע נאשם על סמך עובדות שנתגלו במהלך המשפט ושלא נטענו בכתב האישום). במקרה שלפנינו, באתי למסקנה כי הגנת הנאשם לא קופחה ולא ייגרם לו עיוות דין אם יקבע בית המשפט - על פי הראיות שהובאו לפניו - כי המתלון לא הזמין את הנאשם לתחנת קדמה ביום הארוע. כידוע, ללא קשר לבקשה לתיקון כתב אישום, בית המשפט אינו פטור מלבחון את המסד הראייתי שהובא לפניו ולקבוע על פיו עובדות, אף אם העובדות לא נטענו בכתב האישום או שהן סותרות את האמור בכתב האישום. למעשה, מדובר במעשה של יום ביומו כאשר בזמן שמיעת הראיות נגלות לפני בית המשפט עובדות שלא נטענו בכתב האישום או כאלה הסותרות את האמור בו. על בית המשפט, ככל מקרה, להעריך את הראיות ולקבוע ממצאים עובדתיים על פיהן.

במקרה שלפניי, לאחר ששמעתי את המתלון ונתתי אמון מלא בדבריו, אני קובע כי חרף האמור בכתב האישום, הרי שהמתלון לא השאיר כל הזמנה לנאשם לסור לתחנת קדמה ואף לא אמר לשכנו או לאמו למסור לו שיגיע לתחנה - כל זאת, כאשר להגנה ניתנה הזדמנות מלאה, במהלך שמיעת הראיות, לחקור אודות כך לאחר שהמתלון מסר גירסתו בנקודה זו במהלך עדותו - ראשית, כאמור, המתלון העיד באופן מפורש כי לא השאיר כל הזמנה לנאשם לסור לתחנת קדמה ולא ביקש לזמנו דרך אמו או שכנו. המתלון נשאל על כך באופן מפורש על ידי ב"כ הנאשם, שב והכחיש, והפנה להודעותיו במשטרה התואמות, לטענתו, את גירסתו. ההודעות לא הוגשו על ידי ב"כ הנאשם והוא לא עומת עם גירסה סותרת בענין זה; שנית, אמנם העד סנ"צ בטאט כתב במזכר **2/נ** שהמתלון טען שהגיע לבית הנאשם "לצורך מסירת הזמנה לבחור", אך המתלון לא עומת עם נקודה זו בחקירתו הנגדית ולא נתבקשה תגובתו לכך (ראה, למשל, עמ' 21, ש' 12); שלישית - וזה העיקר - עיון מדוקדק בהודעת הנאשם במשטרה (**3/ת**), כמו גם בעדותו בבית המשפט, מעלה כי הנאשם עצמו לא ציין באופן מפורש שהוזמן לתחנת קדמה על ידי המתלון, אלא ש"חיפשו" אותו אנשים מהשב"כ והוא זה שהחליט לנסוע לתחנת קדמה "כדי לברר מה הם רוצים ממני" (**3/ת**; עמ' 62; עמ' 63; עמ' 65; עמ' 66; עמ' 67).

בנסיבות אלה, ברי שניסוח כתב האישום לגבי העובדה שהנאשם זומן לתחנת המשטרה הולדתו באותו זכ"ד **2/נ** שכתב העד סנ"צ בטאט, אך לא נמצאו תימוכין לאמור בו - לא מהמתלון ולא מהנאשם עצמו. על כן, על סמך עדות המתלון, אשר לא נסתרה בגירסת הנאשם, אני קובע כי הנאשם לא הוזמן לתחנת קדמה ביום הארוע.

20. כאמור, עדותו של המתלון מהימנה עליי ואמינה. המתלון העיד לפניי משך שתי ישיבות ונחקר חקירה נגדית ארוכה על ידי ב"כ הנאשם. המתלון השיב על כל השאלות שנשאל ותשובותיו והסבריו לתהיות שהעלתה הסניגורית נשמעו הגיוניים, סבירים ומשכנעים, הכל כמפורט להלן -

א. המתלון העיד שלא ניסה לגייס את הנאשם לשרות השב"כ והוגש אף מזכר בענין זה (**2/ת**). דבריו של המתלון אמינים עליי. כידוע, שרות הבטחון הכללי נפגש עם גורמים שונים שהוא "מתעניין" (כדברי המתלון) בהם, גם כאשר לא מדובר בנסיגות גיוס. לעיתים, נוקט השב"כ במדיניות "חיכוך" עם אותם גורמים בהם הוא מתעניין, כפי שגם רמז המתלון, במגבלות תעודת החסיון, שנהג השרות במקרה זה. לא כל "שיחה", "תשאול" או "תחקור" של השב"כ מולידים כתב אישום פלילי, כאשר בידוע הוא שהשרות פועל על פי מקורות מידע חסויים כאלה ואחרים ולעיתים מפגין "נוכחות בשטח", כלפי גורמים המקורבים - בין פיזית ובין משפחתית - לעבריינים בטחוניים וכאלה המעורבים בפעילות טרור, וזאת מתוך מטרה מניעתית-סיכולית. לנאשם, כאמור, אח שפוט בגין עבירות בטחוניות ובן דודו מגורש לרצועת עזה במסגרת "עיסקת שליט". בנוסף, העיד המתלון שיזם שיחה אף עם אמו של הנאשם בחשד שהעבירה

סיוע כספי לאותו בן דוד (אמו של הנאשם לא הובאה לעדות ולכן, עובדה זו לא נסתרה). כאמור, המתלון העיד כי כלל לא פעל על מנת לגייס את הנאשם לעזרתו - לא במפגש מחודש אפריל ולא ביום הארוע. המתלון סיפר, במגבלות תעודת החסיון, כי המפגש עם הנאשם בחודש אפריל היה מפגש שגרתי עם "אנשים בעייתיים מהשטח במטרה להעביר להם מסר בנוגע לדרך פעולתם" (עמ' 18). לא הוגשה למותב זה בקשה לגילוי ראיה ולהסרת החסיון מכוח סעיף 45(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (אם מדובר בחסיון לטובת הציבור) ולא ידוע אם הוגשה עתירה לגילוי ראיה לבית המשפט העליון מכוח סעיף 44(א) לפקודה (אם מדובר בחסיון לטובת המדינה), כאשר ברי כי אם בחומר החסיון היה כלול מידע הסותר את גירסת המתלון - למשל בדבר נסיון גיוס הנאשם על ידי השב"כ או שסותר את העובדה שה"חיכוך" עם הנאשם מצד השב"כ נולד בשל היותו "איש בעייתי מהשטח" או שסותר את העובדה כי סיבת ההגעה לבית הנאשם היתה בשל "צרכים חקירתיים" שהתנהלו כבר קודם לכן בעניינו - היה על המדינה להעבירו לרשות ההגנה או לוותר על המשך ניהול ההליך הפלילי כנגד הנאשם.

ב. מקובלת עליי גירסת המתלון לפיה, היות והוא לא מורגל בסיטואציות של הפניית איומים כלפיו, לא ידע - ואף היסס - כיצד לטפל בנאשם נוכח האיום. המתלון העיד כי משך 9 שנותיו בשב"כ כרכז מודיעין מעולם לא עמד בסיטואציה בה אדם מאיים עליו. עוד סיפר שמעולם לא ביצע הליך של עיכוב או מעצר. על כן, תגובתו המהוססת לאיום שהפנה כלפיו הנאשם נראית הגיונית וסבירה בעיניי. המתלון שמע את דבר האיום, והסביר שאמר לנאשם "בסדר" היות ונכנס לתחנה על מנת לשקול המשך צעדיו כלפי הנאשם. תעודת הזהות של הנאשם היתה בידי המתלון ועל כן, רשאי היה להניח שהנאשם ימתין מחוץ לתחנה עד לשובו ולא יעזוב את המקום.

ג. תלונתו המיידית של המתלון (להבדיל מהתלונה "הרשמית" שהוגשה בחלוף מספר שעות לאחר התייעצות עם הגורמים המשפטיים בשב"כ) מחזקת עד מאוד את גירסת המתלון בדבר האיום שהופנה כלפיו. המתלון ניגש לסנ"צ בטאט, רמח"ם התחנה, במעמד הארוע, ומסר לו באופן מדויק את שאמר לו הנאשם. חיזוק לגירסת המתלון ניתן למצוא בזכ"ד 2/נ שכתב בטאט וכן בעדותו בבית המשפט. מיד לאחר מכן, הוכנס הנאשם לתחנה והמתלון ובטאט הטיחו בו את העובדה שאיים על המתלון, אך הוא הכחיש. כאמור, תלונתו המיידית של המתלון כפי שנמסרה בזמן אמת לסנ"צ בטאט מחזקת עד מאוד את עדותו, כאשר עירובו של בטאט באופן מידי כמוה כהגשת תלונה מיידית.

ד. העובדה שתלונה "רשמית" הוגשה על ידי המתלון בסביבות 23:00 - מספר שעות לאחר הארוע - אף היא אינה מכרסמת במהימנותו או בכנות דבריו. המתלון הסביר כי תלונה רשמית הוגשה על ידו רק לאחר שנערכו התייעצויות בענין זה עם הגורמים המשפטיים בשב"כ ולאחר שהתקבלה החלטה בענין על ידי מנהליו. הסבר זה מקובל עליי. כפי שהעידו המתלון וסנ"צ בטאט, כאשר מדובר בגוף חקירתי שאינו המשטרה, כמו שרות הבטחון הכללי, וכשעל הפרק עומדות שאלות נכבדות של חסיון ושל זיהוי גורמי השב"כ בהודעות משטרתיות שנגבות מהם, נדרש פרק זמן על מנת לקבל החלטה בדבר דרך הפעולה שיש לנקוט. מבלי לזלזל בעבירה אותה ביצע הנאשם ובצורך באכיפה מיידית, הרי שמדובר בארוע נקודתי של השמעת איום בעל פה, מבלי ראיה לנקיטת צעדים אופרטיביים מצד הנאשם למימוש, כאשר זהות הנאשם ידועה וכך גם סביבת מגוריו. לפיכך, אף אם מצופה היה שהגשת התלונה הרשמית, מעצרו של הנאשם וחקירתו היו מהירים יותר, הרי שאין בשיהוי כדי לפגום באמינותם של מי מהמעורבים

- המתלון, סנ"צ בטאט וגורמי השב"כ, ולכל היותר ניתן לראות באי מעצרו המידי של הנאשם טעות שבשיקול הדעת. לא ראיתי בדברי התובעת בפרוטוקול דיון המעת"ה (נ/1, עמ' 1, ש' 23) כדי לסתור דברי המתלון, וממילא עדות המתלון לפני היא הקובעת.

ה. ההגנה טענה כי העובדה שהמתלון "יבש" את הנאשם מחוץ לתחנה משך זמן רב, כאשר תעודת הזהות של הנאשם בידיו, וקודם לכן, כאשר הפנה כלפיו איום מרומז שאם ימשיך להתנהג כך יעצר כפי שנעצר אחיו - מהווה התנהגות שאינה הולמת, שימוש לרעה בכוח המשרה ופוגעות באמינותו. כמו כן, נטען שהמתלון "המציא" את האדם עימו אמור היה להיפגש על מנת להצדיק יציאתו מהחדר לחצר התחנה. אין בידי לקבל טענות אלה. אכן ראוי היה כי המתלון ידבר לנאשם באופן מכבד יותר מן האופן בו הודה שדיבר עימו ולא יעכב את הנאשם מחוץ לתחנה זמן ממושך ללא סיבה מוצדקת. ואולם, האיום שהפנה כלפיו הנאשם אינו מוצדק אף בהינתן התנהגות זו של המתלון ואף אם הנאשם חש פגוע ממנו. למעשה, ניתן לומר שהמניע של הנאשם לאיים על המתלון - כשזה הגיע לתחנה ללא הזמנה ולאחר שבעקבות סיורי השב"כ מסביב לביתו חשש להצטייר כ"סייען" - קיבל משנה תוקף לאחר התנהגות מזלזלת ומתנשאת זו מצד המתלון, ומתיישבת עם דרך הפעולה בה נקט הנאשם. ובאשר לאדם האחר לקראתו יצא המתלון - כפי שציין המתלון בעדותו, הוא לא פירט אודות אדם זה מכיוון שלא נשאל על כך מפורשות ומכיוון שלא חשב שפרט זה מהותי או רלוונטי. אני מקבל דבריו אלה של המתלון ומוסיף כי גם אין רלוונטיות לשאלה מה נעשה עם אותו אדם או אם נכתבו תרשומות בענין זה.

ו. כך גם אין לקבל טענת ההגנה לפיה אין זה הגיוני שהנאשם יאיים על המתלון, איש שב"כ, בתחנת משטרה "הומת אדם". ראשית, נסיון החיים מלמד כי נאשמים נוהגים לאיים על שוטרים ואנשי מרות אחרים בכל מקום ובכל זמן - גם באמצע חקירה באזהרה, בתוך תחנת משטרה וכשהם יודעים שהחקירה מתועדת ומוקלטת. כך שלצערנו אין זה נדיר או חריג שנאשם מאיים על איש מרות בתוך תחנת משטרה; שנית, כלל לא הוכח שתחנת המשטרה - או המקום בו עמדו הנאשם והמתלון בעת הטחת האיום - היו "הומי אדם", כטענת ההגנה. נהפוך הוא - המתלון העיד כי מדובר ברחבה עם ספסלי ישיבה והיומנאי לא יכול היה לשמוע. גם הנאשם נשאל מפורשות בהודעתו אם מישו שמע את השיחה בינו לבין המתלון והשיב: "לא יודע". היו לידנו אנשים שחיכו אבל אני לא יודע מי אלה, ואני לא יודע אם שמעו" (ת/3).

21. לסיכום, עדותו של המתלון מהימנה ומקובלת עליי, ומתחזקת בעדותו של סנ"צ בטאט. על כן, אני קובע כדלקמן - בחודש אפריל המתלון נפגש עם הנאשם, לאחר שהוזמן על ידי השב"כ, כשמטרת הפגישה לא היתה לגייס את הנאשם, אלא להעמידו על התנהלות "בעייתית" מצידו בעיני השב"כ; מטרת הסיור של המתלון ליד ביתו של הנאשם באה בעקבות "פעילות חקירתית" שבוצעה קודם לכן ועל מנת לעמוד על מקום מגוריו המדויק של הנאשם (נסיבות נוספות לא הובהרו, לדברי המתלון, בשל מגבלות של חסיון - כאמור, לא הוגשה עתירה לגילוי ראייה מותב זה וככל שהוגשה לבית המשפט העליון, כנראה שנדחתה); לא הושארה לנאשם הזמנה לסור למשטרה והנאשם החליט להגיע לתחנה על דעת עצמו ומתוך שכעס על כך שאנשי השב"כ מסתובבים ליד ביתו ופונים לשכניו, באופן שעלול להתפרש על ידי הסביבה כי הוא "סייען" של השב"כ; בתחנת המשטרה התפתח דין ודברים בין הנאשם למתלון במסגרתו אמר הנאשם למתלון שלא יגיע לביתו ללא צו של שופט. תגובת המתלון כלפי הנאשם היתה מזלזלת ומתנשאת ("אם אתה רוצה להיעצר כמו אחיך תמשיך להתנהג ככה") והוא הושאר להמתין מחוץ לתחנה זמן לא מועט, כאשר תעודת הזהות

שלו בידי המתלונן; משיצא המתלונן בשנית לחצר התחנה, על מנת לקבל פניו של אדם אחר, יזם עימו הנאשם שיחה ואיים על המתלונן כמתואר בכתב האישום; המתלונן, אשר אינו מורגל בספיגת איומים או בנקיטת פעולות כגון עיכוב ומעצר, דיווח על כך, בזמן אמת, לסנ"צ בטאט; הנאשם נקרא לתוך חדר המעוכבים, שם תושאל על ידי המתלונן ובטאט והכחיש כי איים; נוכח העובדה כי המתלונן לא היה החלטי בענין הגשת התלונה (ואין זה משנה אם אמר לבטאט כי הוחלט שלא להגיש תלונה ולאחר מכן נהפכה ההחלטה או שנאמר בתחילה כי טרם התקבלה החלטה בדבר הגשת תלונה ולאחר מכן התקבלה החלטה חיובית בנושא), הרי שתלונה "רשמית" הוגשה על ידי המתלונן בסביבות השעה 23:00; הנאשם נעצר בסביבות השעה 03:00 והובא לחקירה.

22. בניגוד למתלונן, הרי שעדותו של הנאשם לא היתה אמינה עליו. להלן טעמיו:

א. הנאשם לא העיד פוזיטיבית - לא בהודעתו במשטרה ולא בעדותו לפני - שהושארה לו הזמנה להגיע לתחנת קדמה או שנאמר לשכנים או לאמו שעליו להגיע לתחנת קדמה לפגישה עם השב"כ. כל שטען שנודע לו שאנשי שב"כ חיפשו אותו. בכך חיזוק משמעותי לעדותו של המתלונן, אשר עמד על כך שלא זימן את הנאשם לפגישה באותו היום. לאור זאת, ברור כי הנאשם החליט להגיע לתחנת קדמה על דעת עצמו, כשהמניע הוא כעסו על השב"כ ועל המתלונן שעורך סיורים מסביב לביתו ושואל שכנים אודותיו, באופן שיכול להתפרש כאילו הוא משתף פעולה עם השב"כ. בענין זה יצוין, כי לא השכן ולא אמו של הנאשם הובאו לעדות על ידי ההגנה, על מנת לסתור גירסת המתלונן בנקודה זו.

ב. הנאשם טען שהתקשר למוקד 100 של המשטרה על מנת "לברר אם יש מישהו שמברר עליו" (עמ' 63, ש' 12) - ראשית, לא ברור מדוע ראה לנכון הנאשם להתקשר למוקד 100 של המשטרה, דווקא, אם הוא ידע והיה ברור לו שהוזמן על ידי השב"כ; שנית, עוד לא ברור מדוע ראה הנאשם צורך להתקשר למוקד 100, אם ממילא ידע כי הגורם שעובד מולו הוא המתלונן "יוני" מהשב"כ שמקום מושבו בתחנת קדמה, שהרי הנאשם כבר נפגש בעבר עם המתלונן בחודש אפריל בתחנת קדמה (עמ' 18); שלישית, על מנת לחזק גירסת הנאשם ולעמוד אודות נסיבות ההתקשרות למוקד 100 של המשטרה ניתן היה לבקש צו ולהזמין את הקלטת השיחה. כזאת לא עשתה ההגנה וטעמיה עימה.

ג. הנאשם אישר שהגיע כעוס וטעון לתחנת המשטרה נוכח התנהלות נציגי השב"כ מסביב לביתו (עמ' 63), באופן שמתיישב עם התנהגותו כמתואר על ידי המתלונן; הוסף לכך את העובדה שנציג השב"כ (המתלונן) נפגש גם עם אחיו (באופן שעל פי הטענה גרם לפיטוריו) ואמו; והוסף לכך את העובדה שנאשם נאלץ להמתין זמן לא מבוטל מחוץ לתחנה כשתעודת הזהות שלו בידי המתלונן, ולאחר שהמתלונן השיב לו באופן משפיל - והרי לך קרקע מוכשרת ופורה להטחת האיום במתלונן.

ד. הכחשת הבירור/עימות מול המתלונן וסנ"צ בטאט מהווה חיזוק משמעותי לראיות נגד הנאשם. אין כל הגיון בגירסת הנאשם לפיה הוא הוכנס לחדר בתחנה, בנוכחות המתלונן ושוטרים נוספים, כשהמתלונן מספר לשוטרים שאחיו שפוט ל-15 שנים ופרטים נוספים לגבי משפחתו ואז משחרר אותו מהתחנה. ברי כי גירסה זו אינה אמת, שכן הן המתלונן והן סנ"צ בטאט העידו (וראה גם המזכר 2/1) כי הנאשם הוכנס לחדר המעוכבים על מנת לתשאל אותו בנוגע לאיום שהשמיע זה עתה באוזני המתלונן.

ה. הנאשם סיפר לראשונה, בחקירה הנגדית, שהמתלונן איים עליו ואמר לו שיכניס אותו לכלא אם לא

ישתף פעולה עמו ועם השב"כ (עמ' 63). מדובר בפרט מהותי ביותר ולו גירסה זו היתה אמת, היה מצופה מהנאשם להעלותה כבר בחקירתו במשטרה ולחזור עליה בחקירתו הראשית בבית המשפט. כך גם לגבי הטענה שהמתלון איים עליו באופן המתואר לעיל, לפני חקירתו במשטרה בתיק זה.

1. הנאשם ידע כי יתכן וייעצר ואף ציפה למעצרו - השוטר שהגיע לעצור את הנאשם בביתו, רחמים חסן, העיד כי מבלי שאמר לו מהי עילת המעצר וכלפי מי הופנו איומיו, אמר הנאשם מיוזמתו "מה יוני שלח אתכם אליי?" (עמ' 57).

2. הנאשם טען שהמתלון נפגש עם אחיו שעבד בבית קפה "ארומה" והפעיל לחץ על מעסיקו לפטרו אם לא ישתף פעולה עם השב"כ, כך שלבסוף האח אכן פוטר. המתלון אישר כי נפגש עם אחיו של הנאשם ועם אמו, אם כי בנסיבות שונות בתכלית. לא הובאו לעדות מטעם ההגנה האח, האם או המעסיק על מנת לסתור עדות המתלון בנקודה זו.

23. הנה כי כן, לא מצאתי ליתן אמון בגירסת הנאשם.

24. **מחדלי חקירה** - כאמור, ההגנה העלתה טענות אודות מחדלי חקירה שפגעו בזכויות הנאשם ובהגנתו. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני ההגנה, לא השתכנעתי כי נפגעו זכויותיו של הנאשם או שנפגעה הגנתו באופן המעורר ספק באשמתו או באופן שפגע ביכולתו להביא ראיות מטעמו.

באשר לתשאול הנאשם על ידי "שאל" (ת/1) - אכן, מדובר בזכ"ד שערך החוקר בתום חקירה בת כשעה וחצי, זכ"ד מתוקצר, שלא נרשם באופן מדויק כי אם מהזכרון בלבד. התשאול לא הוקלט ועל כן, לא ניתן להשוות בין האמור בו לבין תמליל התשאול. הנאשם לא הועמד על זכותו להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה. לא פורטו בזכ"ד מהן אותן קללות שהטיח הנאשם, לכאורה, בחוקר ומה היווה בסיס לחשד בעבירה של העלבת עובד ציבור. ואולם, הנאשם הכחיש את ביצוע העבירה במהלך התשאול, חזר על עיקרי הכחשתו גם במהלך גביית ההודעה המשטרית, וממילא לא קבעתי בהכרעת הדין ממצאים מפלילים על סמך אותו תשאול ונמנעתי מלתת לו משקל כלשהו, אף שלא היתה מחלוקת בדבר קבילותו.

כך גם לגבי ה"תשאול" או ה"עימות" שערכו המתלון וסנ"צ בטאט לנאשם בתחנת המשטרה בתכוף לאחר האיום. גם כאן לא הוזנה הנאשם (בדבר החשדות נגדו) ולא הועמד על זכויותיו (זכות ההיוועצות וזכות השתיקה); המתלון דיבר עם הנאשם בערבית כך שבטאט לא הבין את חילופי הדברים ביניהם; לא נערכו תרשומות בזמן אמת על ידי המתלון ובטאט אודות התשאול ובכלל, נראה שדרך המלך בסיטואציה שנוצרה היתה עיכובו של הנאשם (ואף שקילת מעצרו), זאת על סמך דבריו של המתלון לבטאט אודות ביצוע עבירה פלילית כלפיו (כך שמבחן "החשד הסביר" התקיים), ולאחר מכן האצת צעדיהם של הגורמים הרלוונטיים בשב"כ בדבר הגשת תלונה "רשמית", כך שההחלטה תתקבל בתוך פרק הזמן שבעיכוב. ואולם, כעולה מעדותם של המתלון (עמ' 35) ובטאט (עמ' 44), נראה שבתחילה מסר המתלון לבטאט כי אינו מתכוון להגיש תלונה ולאחר התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים נתקבלה החלטה הפוכה. בין כך ובין כך, לא ראיתי פגיעה מהותית בזכויות הנאשם שעה שאין חולק שגם בתשאול (או בעימות) שנערך בתחנה הכחיש הנאשם בתוקף את ביצוע העבירה ואת הטחת האיום במתלון.

באשר להיעדר נסיון לאתר עדי ראיה או מצלמות אבטחה - הרי שהעיד על כך המתלון, ואישר זאת גם הנאשם, כי

מדובר ברחבה הנמצאת מחוץ לתחנה, שם יש ספסלים, וכלל לא בטוח שהיו עדים לארוע, כאלה שיכולים היו לשמוע את השיחה בין המתלונן לנאשם. עוד העיד המתלונן כי מיקומם היה רחוק מהיומנאי, כך שגם זה לא יכול היה לשמוע את השיחה ביניהם. סנ"צ בטאט העיד כי אין מצלמות אבטחה המופנות למקום הארוע.

לאור האמור לעיל, לא נראה כי מחדלי החקירה בתיק, כמפורט לעיל, פגעו בהגנת הנאשם.

25. אין חולק שהדברים המיוחסים לנאשם מהווים איום כשמעותו בסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ומשהוכח כי הנאשם אמר את הדברים שיוחסו לו למתלונן, אני מרשיע אותו בעבירת **איומים**, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, כמיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"א כסלו תשע"ז, 11 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובאת-כוחו.